

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KOZLONYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Évi óra

10 Ft — kr.
5 " — " 50 "
1 " — " — "

Egyes száma ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **DR. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos poszt sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseik alkuzerint jutányos aron vetotnek fel. Bolyoz-dij min
den külön beigtatásert 30 kr

Az a szegény „Prot. pol. napilap!”

Ugy látszik, hogy az ev. ref. egyházi hetilapok a Szócs Farkas-féle állásontra helyezkednek a politikai helyzet megítélésében, amennyiben ez a protestáns egyházat is érinti, lévén a mostani politikai irányzásban — mondjuk az ex-lex megteremtésében, vagy a békeegyezmény sikerülésében, vagy meghírdülésában «a kálvinista Tiszák és Bánffyak- és a többiek»-nek, vagy, elhatározó részük s ha ezek befolyása a Magyarbirodalom sorsának döntési magaslatairól leszorították: a protestáns, — vagy közelebbről az ev. reformált egyház, vagy mint az ultramontan sajtó nagy előszeretettel nevezni szokta: «a kálvinisták» befolyásukat vesztenek s ezáltal szörnyű végzetes kárt szenvednek.

Ez a szellem hatja át ugyanis most mi «Debreczeni Protestáns Lap»-unkat is, amidőn két egymásutáni számában e tárgyban hozszembetűntető círcero betűkkel nyomatott felszólalást.*) De — boldog Isten — mily összekötésbe erőlteti e tárgyban felszólalását... amikor a «Magyar-Állam» című ultramontan politikai napilap kirohanásait a kálvinista «Tiszák, Bánffyak stb.» ellen a legelvakultabb felekezeti gyűlölet eszközeivel való izgatásnak jellemelvén, vagy megalégedéssel hozza ki ebből, hogy a maga részéről a tervezett **«Prot. politikai Napilap»-szemléjét végleg elejtettnek tekint** s jobbat ennek a hazának ezuttal alig kívánhat, mint hogy a «Magyar Állam» is minél hamarabb vonja be a vitorláit; s hozzá teszi, hogy «ezt **nem** vallási, vagy egyházi feltékenységből kívánja!»

Valóban nehezen tudtuk magunkat elhatározni, hogy a „Debreczeni Prot. Lap” élén álló komoly és tudós férfiak iránt érzett őszinte tiszteletünk hatásának engedve inkább befolyást: elhallgassuk-e, minden reflektálás nélkül, egészen azokat a megjegyzéseket; vagy nekünk is oly kedves, — benső érzésből szeretett Hazá, Nemzet és Ev. ref. Egyházunk ügyei iránti érdekeltségünk hathatós őszintén indítva — felszólalunk az ellen, amit a „Debreczeni Prot. Lap” azon kijelentésében szörnyen eltevesztettnek és a saját lap iránti önzésből származónak nem konstatalunk, nem lehet.

Az utóbbi győzött bennünk... tehát szólunk, még ha ezért neheztelést, vagy éppen gyűlöletet kellene is ma-

gunkra vennünk. Mert mi Hazánkat, Nemzetünket, Egyházunkat másként becsüljük, szeretjük, mintsem ezeknek érdekeit olyan módon tarthatnók védhetőnek, mint azokat a „Debreczeni Prot. Lap” nagyon elvétye iteli.

Elismerjük mi azt, hogy a »vallás és politika két különböző dolog«; azt is aláírjuk szívesen, — hiszen hirdetjük is, hogy »ahol a Haza jólétéről és boldogulásáról van szó, ne azt keressük, ami bennünket elválaszt, hanem ami egyesít« s »a statusférjakban nem a vallást, hanem a hazafit szeretjük nézni.« mi is. De ha ugyanekkor történeti múltunkra v. szsaemlékezésünkől ki nem vethetjük, hogy a magyar hazában, amióta a reformáció meghonosult s az osztrák uralom ide bevonult; a protestantizmus és a hazafiság, a vallás szabadság és a független magyar-államiságra törekvés egymással mindig kézenfogva, egymást támogatva éltek szenvedtek vagy boldogultak s a Krisztus országának minden »nem e világból való volta« daczára is szétválaszthatás nélkül összebonyolódott az Egyház és Állam eszméje és érdeke... kérjük, hogy ujeletű-e ez, vagy éppen mi csináltuk-e és tartjuk fenn ezt a keresztyénység univszálizmusával ellenkező speciálitást és mi szüntethetjük-e meg?

Nem tisztelt uraim!... Ez az abnormitás a mi abnormis politikai életünk által megadott kényszerűség volt, a multban. Fájdalom, hogy még a jelen viszonyok közt sem szabadulhattunk ki belőle. A protestánsok azzal vigasztalhatták magokat hajdan, hogy amidőn honszerelmüket megegyeztetni tudták vallási érzésükkel... a keresztyén szabadság Istenéhez hivek maradtak a nélkül, hogy a »Haza minden előtt« vallott politikai hitvallással megbántották volna azt az isteni küldöttet aki világmegváltói feladata teljesítésében is hazafit tudott lenni és nem tartotta szegénynek — s írni hazája előre belátott romlása felett.

E Haza, e Nemzet nagy mértékben ráhelyezkedve az 1848-iki nagy törvények által, a modern államiség lehetőleg keresztyén álláspontjára... most már el is lehetne választani a vallást a politikától?

Jól tudják önök, hogy nem! Mert azon nagy törvények még most sincsenek oly mértékben keresztyülvise hazánkban mint megérdemelték és kellett volna is. Hazánk nem független ma sem: és a vallási, egyházi egyenjóság sok tekintetben holt betű má is, De azért ott állunk, hogy az Egy-

házból a politikát legalább szembetűnő élességében — kizárni lehetne. De nincs kizárva. Él a »Magyar Állam«-féle lapok által az ugynevezett Katholikus Egyházban s a hatás ellenhatást szülve él — a prot. egyházakban; él — ugy lát-zik — a »Debreczeni Protestáns Lap«-ban is. — És élni fog mindaddig, míg ennek a Hazának minden polgárát az állami teljes függetlenség tudata, a közös szabadság, egyenlőség és viszonyosság érzete testvérekként különbség nélkül át nem hatja annyira, hogy különböző jelszavakkal, zászlók alatt és pártok szerint nem kell küzdeniök benn és kívülre, mert kiküzdöt-ék szívök lelköknek ama fenséges köz-célját,

Benn van hát az Egyházban a politika.

A protestáns és közelebbről az ev. ref. egyházban, ha ama nagy célokért volna benn; hagyján volna! De nem azért, hanem pártpolitikai célért van benn. S ez a kárhozatos! mert miként önök látják s amint szemök előtt történik, e mi hajdan puritán erkölcsű egyházunkban is ma az boldogul, aki a legkészségesebb uszályvivő. »Flectere si nequeo superos — Acheronta movebo.«

Bizony!

Ki hozta be, ki fertéztette meg a politika e legaljasabb fajtájával a mi ev. ref. egyházunkat?... Ne kérdezzék önök. Hiszen jól ismerik. De fájdalmasan tisztában lehetnek az erkölcsi romlással is, amely a párturalom által szántott harázdákban tenyész. Igen! Tisztában ismerhetik annyira, hogy késedelem nélkül, szent haraggal vehetik kezökbe a korbácsot, hogy kiverjék innen azokat, akik kufarkodnak vallással, erkölcsbsel, hnzafisággal, mindennel ami szent... nem magasztos közcélért, hanem — saját hasznukért!... Ha a kormány magaslátán állának ilyenek — le velök, mert céljuk gyalázatos; ami erkölcsi elveink szerint pedig »a cél nem szentesíti meg az eszközöket«, de még a személyeket se!

Am ezt a javított helyzetet nem lehet elérni sem Hazában, sem Egyházban könnyen és csak elvek hangoztatásával, hanem komoly, elhatározott akarattal és megfeszített munkával.

Éppen abban hibáznak önök, hogy bár a sajtónak, ennek a legnagyobb közmunkának művelésére vállalkoztak: eltevesztik annak az erejének megmérését. Nem vetnek számot azzal, hogy az erő csak erő győzheti le; hogy tehát az ultramontan lapoknak mint a »Magyar Állam« is ellensúlyozására megfe-

*) L. 1899. Jan. 14. 3. sz. 37. l. és 1899. Jan. 21. 4. sz. 54. lapjának, a „Különfélék” című rovatát.

lelő sajtó organumra — „Protesztanspolitikai Napilapok» — ra volna a prot. egyháznak szüksége és nekünk ilyen csak egyetlenegy sincs, pedig biztosra vehetjük, hogy a »M. Á.« »vitorláját be nem vonja.« Az önkö egyházi hetilapja? Bármily ügyes szerkesztéssel is a „Pol. napilap« hiányát nem pótolhatja.

És mégis önkö uraim győzelmi kiáltást hallatnak afeletti örömlükben, hogy a »prot. napilap« eszméjét végleg elejtettnek tekintetik!

Ugyan-ugyan komoly, tudós prot. egyházi férfiak! Hát hatalmi párthoz tartoznak önkö is! Vagy az önzés nagyobb e bennük mint az ügytelenség?

Ne nehezteljenek érte, amikor ily kérdést teszünk. Bizony nagy okot szolgáltatottak rá!

—a—r.

A béketárgyalás.

Mellőzve egyelőre mindazt, amit Szécsi utjáról kormánypart és ellenzék vélt: adjuk a béketárgyalás tegnapi leírását a pártközi konferencián:

Az ellenzéki pártok kiküldött képviselői tegnap is értekezletet tartottak az első emeleti tanácskozó teremben. Az értekezletben az összes delegátusok résztvettek, később pedig ezekhez csatlakoztak a disszidensek vezetői gróf Csáky Albin, Szilágyi Dezső és gróf Andrássy Gyula.

A pártközi konferencia megtartása főleg azért vált szükségesre, hogy megállapodás történjen az iránt, hogy az eddig folyt béketárgyalások aktái teljes szövegükben nyilvánosságra hozassanak-e?

Hogy a miniszterelnök egyedül és nem báró Fejérváry Gézával és Lukács Lászlóval utazott föl Bécsbe, annak oka abban keresendő, hogy báró Bánffy a király Széll Kálmán kihallgatás után fölhívatta.

A képviselőház folyosóján úgy a miniszterelnök, mint Széll Kálmán bécsi utazásának messzemenő és mélyreható fontosságát tulajdonítanak és ahhoz a legkülönbözőbb kombinációkat fűzték.

Beható, hosszas tanácskozás után aziránt döntött a konferencia, hogy tekintettel arra, miszerint a tárgyalások még mindig folyamatban vannak, az a k t á k teljes szövegükben való közzétételétől elállnak, ellenben a ma este tartandó pártértekezleteknek beható jelentést fognak tenni az egyes kiküldöttök a tárgyalások eddigi folyamáról és a tárgyalások folytatására fognak felhatalmazást kérni a párttól.

E célból valamennyi ellenzéki pártnak esti értekezletében egyöntetű eljárás fog szem előtt tartatni. Az értekezlet további folyamán konstatáltatott az is, hogy a kormánypartú sajtónak azon híresztelésével szemben, mintha az ellenzéki proppozíciók személyes részében mervebb álláspont állott volna be, nem telet meg a valóságnak, mert a tárgyalásoknak sem sz mélyi, sem dologi részében egyirányban sincs kiélekedés.

A tegnapi pártközi konferenciáról a következő értesítés adott ki:

Az ellenzéki pártok kiküldöttjei és a kilépettek vezetői d. e. több órán át tanácskoztak a képviselőház I. számú üléstermében. E tanácskozásuk alkalmával aláírták a második üzenet eredeti példányát és elhatározták, hogy a tárgyalások anyagát a ma. minden pártklubban külön-külön tartandó pártértekezletek elő terjesztik, hogy az egyes pártkörök a tárgyalás anyagával és jelenlegi stádiumával megismerkedjenek. A ma este tartandó pártértekezleteken nem fognak érdemleges határozatokat hozni; a tárgyalások anyaga ez idő szerint csupán felvilágosításul lesz a pártkörök elé terjesztve.

A tegnap esti pártértekezletek.

A nemzeti párt és a lügg. és 48-as pártnak (Bartha M. elnökléte alatti) árnyalata d. u. 5 órakor, a függ. és 48-as pártok Kossuth F. elnökléte alatt álló zöme és a néppárt este 6 órakor gyűltek össze.

Ez értekezletek a pártoknak tudomására hozatott a kiküldött bizottságok eddigi működése és az ellenzék és a kormány proppozícióinak, valamint az Appony-féle elaborátum tartalmának lényege. Az értekezletek folyamán az előadók felkérték a pártokat, hogy a közléseket vegyék egyelőre tudomásul, mivel ki látás van róla, hogy szerdaig a tárgyalások be lesznek fejezhetőek. A pártok minden valószínűség szerint helyeslőleg fogják tudomásul venni a kiküldött bizottságok eddigi eljárását és megfogják adni a felhatalmazást a tanácskozások folytatására.

— Mariert jár a ki.

— Mariér . . . most hát jó helyen van a Mari.

Az asszony elfordult, keszkenőjébe törülte a szemét, aztán futott az ura után.

— Mi lett öreg?

— Semmi no. Márira gondótam.

— Hát mir ippegr rá?

— Hatha baja van?

— Baja, mi a csoda bánthatná, hiszen aho ment akibe akart. Az ura meg derek jó ember. Én ismerekem. Kezem alatt vót ha esztendeig. Olyan a, mint a falat kenyir. Nem vót az a ligynek se. Azt mán én mondom. Elhibeted!

— Hiszem . . . hiszem . . . de hát azir nagy baj az a filikenység.

— Man most meg te mit akarsz? Ne verd a fejibe mondom. Még az kik, hogy lábat agy neki, akkor osztán igazán nem bir vele az ura. Hallod asszony, jó ember vagyok, de azt meg mondom, ne hozz ki a sodromból, mig jó dolgod van.

— Man én csak a mondó vagyok, hogy beszélhetne kelmed a fejjel.

— Mir beszéljek ha niucs rá ok?

— Van biz ok elig. A multkor begyütt Mari a piacra, hát nem megverte irte az ura? Ha a gyereket szoptatja — baj, ha dudorász — baj, ha hallgat — baj, minden baj annak a ferfinak, mondom.

— Mert szereti.

— Szir szeretét mondom.

Szilágyi Dezső nyilatkozata, a mit a képviselőház tegnapi ülésénél vége felé tett, a mikor lejött a pártközi konferenciából, s több képviselő, kormánypartú és ellenzéki — közrefogta és kérdésekkel ostromolta a béke esélyei felől — jellemzi mind a helyzetet, mind az országos embert, mint férfit és hazafit.

Kalocsay Aján így szólította meg:

— Kegyelmes uram, lesz-e béke?

Mire Szilágyi az erős meggyőződés hangján ezt felelte:

— Hiszem, hogy meglesz, sőt remélem, hogy okvetlenül meglesz.

Ekkor Feszty Béla közbeszólt:

— De mikor olyan súlyosak a feltételek! Szilágyi: Ne hagyjatok magatokat félre vezetni. En mondom nektek, hogy soha még — pedig régi parlamenti férfi vagyok, — ellenzék es kormánypart nem állt egymáshoz oly közel fölfogásában, mint most. — Ehhez meg hozzátehetem, hogy soha ellenzék még olyan őszinte, méltányos és békülékeny nem volt, mint most. Csak hogy nektek is akarnotok kell. Nem szabad megijednetek, hogy ha lábdobbanást hallotok. — Dobbantatok el ő re vezessen.

Erre Hegedüs Loránt szólt Szilágyinak:

— De mikor az ellenzék Bánffy fejét akarja?

Szilágyi: Erre nézve kérdezd meg apádat. Az csak természetes, hogy valakivel az engament meg kell kötni,

Hegedüs Loránt; Itt a párt! Az megköti.

Szilágyi: A mikor az ország dolgaról van szó, sem lehet 250 emberrel tárgyalni. Egy-két, sőt hat vagy tíz emberrel is szóba lehet állani, de 250-nel nem. Ezért az engament csak a kormányval lehet megkötni, Bánffyval nem kötik meg. Ezzel számolni kell. A szabadelvűpartban még nemrég volt egy nagy kiválási szándék. Akkor a békét aldozatok nélkül lehetett volna megkötni. — Most aldozatokat kell meghozni. De egyebkén, ha én Bánffy vagyok, önértetem parancsolta volna már, hogy ne fogadjak el morzsákat, — hanem átengedtem volna már a helyemet.

Erre azután a beszélgetés más fordulatot vett, mielőtt azonban a csoport széjjel ment volna. Szilágyi ismételtén mondotta:

— Én úgy látom, hogy a béke meglesz.

— Szereti. punkum. Filti, mer szereti.

Azt hitte, az urffer gyütt be. Irteni kik azt, Katona vót, tuggya mi a móres.

— Hat a móres, hogy vasárnap is ott maradtott a Potykába a katonapajtasaival reggelig? Riszegen hozták ha.

— Mari lesz az oka.

— Mari, mir Mari? Elromlott az a katonaságnál. Kend a régi embert ismeri, de ha most latná? Dühös egyre, morog egisz nap.

Meg ihatóék. Palinka kik annak, reggel, este, egyre ihatóék.

Az öreg erősen rázta a fejét.

— Ha kelmed beszélne a fejjel! Mari egisz nap sir, niucs nyugta tüle, osztég sir. Mit is téhetne szeginy. Hasztalan vigasztalom, moodván; Az apád se vót külbönb ez is szerette az italt, osztig belebetegedett, nem ivott a többé. De ha az ember birja.

— Na már osztán ne hozakogy fel az in esetemmel. Az italt szerettem mondog, vót rá nagy okom. Ne feledkezz el ru'a, Annak is lehet rá nagy oka. Nem hiszek in a fejriszemélynek. Mari a hibás — mondom. Mari a hibás.

— Nehez feje van kendnek. Azir gyütttem ki, hogy megmongyam. Hazagyütt a Mari No tuggya meg kend.

— Hazagyütt? Hát az ura kütte?

— Nem a. De nem birja tovább a szekaturáját. Se nappala, se éjjele, ez mán sok, — Iszik ez az ember, Ma reggel is ugy elverte os t mir, mert együtt latta az urfi-

Hazajött a Mari.

Irta: Lázár Béla.

Vegre lement a nap a ki lehetett bujni a szobából. A kis kertben illatoztak a rózsák s-a ház előtt locsolgatott a kertész. Kimentem a zöldre festett kapun s körülnéztem az utcán. A zsalugáterek le voltak eresztve minden hazon, végig a soron. Csak a Körös felé ment egy-két cselédleány a merítőhöz, kantával kezében. Ott végig állottak a lakorlátot, a vasárnap esti mulatságról a Potykában, nagyokat kaczagva, folyt köztük a terefere.

A Füzés felől megindult egy pár. Az öreg ember csizmába szorított nadrágot, vállára borított kabátot viselt. Az öreg asszony fekete selyemkendővel fedte be a fejét, fekete szoknyát hordott, meg fekete kötényt. Bevartam őket, hagytam, hogy elibém kerüljenek, aztán sarukban voltam folyton. Az öregek egy darabig hallgattak.

— Mondottam a ténsurnak, hogy derága lesz a bordó. A de-zka is derága, nem vettem semmit is. Hat te mir gyüttél ki?

— Eluntam otthun. Man csak elibék megyek, mondogtam a kis janynak, osztán kigyütttem.

— Hatha baj lesz. Gyöngge még a gyerek.

— Meg aztán mondanék is egyetmást.

— Kin vót tán az urfi?

— Nem vót a.

— Persze, nem jár a ki mostanság.

A ház tervbevett... jelent már me azokkal szem a torvbe vett kell, hogy az erőszak szelle hogy miben szabadság? hogy az elm érdekek legfőbb karhatalom és menő hatalom

A terve következők: A jegyzések feltévé szelhet, mind E kérdésekbe dönt. Egy-zer allás és üvev kell érteni.

Az indi tüzete felett egyszerű szá

A napidése iránt,

Ház egy szá juthat abba lőnek megen a másikok

Az ülés a Ház a p ninc s.

A napid valóztatását nel irásban azonnal beje fölöt meg szavazással zással rögtöl

Korlató több Répviszati javaslat jsvaslat bea

A szem magyarázása szolóktól a s ha azon c

Ház munká beszél.

Az indi ki van zárva

A szav helyett husz

val. Hát teh rült.

— Ab

— Ne ihatik anna tüle? Mari felelte! tiszt is a!

— Hat

— Hat piacra mer nem utasith filikenyekü apjának ke rossz szivv én már rige ream.

— Ha

Igaz, h látta az ur janyomnak.

— Elo

— Az urnál, a mió utcán. Osz látta az ur kasziros fra dig józan le is gyütt ha

— Lá

— Lá hogy hát m szive vanna

A házszabályok.

A házszabályoknak a kormány által tervbe vett revíziójáról annyi mindegyféle bir jelent már meg, hogy szükségesnek találjuk azokkal szemben főbb vonásokban ismertetni a tervbe vett változtatásokat. Mondanunk sem kell, hogy az egész munkálatot a brutalitás és erőszak szelleme hatja át; de azt kérdehetjük, hogy miben is lesz, hát a parlamenti szólás-szabadság? Az egésznek (alapeszméje) az, hogy az elnök kezbe, a kit a párturalmi érdekek legfőbb órévé akarnak tenni, egész a karhatalom és fegyveres erő alkalmazásáig menő hatalom adassék.

A tervezett módosítások lényegükben a következők:

A jegyzőkönyv hitelesítéséhez és a kérdések feltevéséhez legfeljebb hat szónok beszélhet, mindegyik azonban csak öt percig. E kérdésekben a Ház egyszerű szavazással dönt. Egy-zerű szavazás alatt mindig a felállítás és ülvemaradás utján való szavazást kell érteni.

Az indítványok indokolásának napjendire tüzeve felett a Ház minden vita nélkül, megint egyszerű szavazással dönt.

A napirend előtti felszólalás megengedése iránt, bármennyien is jelentkezzenek, a Ház egy szavazással dönt. A Ház tehát nem juthat abba a helyzetbe, hogy egyik képviselőnek megengedi a napirend előtti felszólalást, a másikat nem.

Az ülést nem lehet addig eloszlatni, míg a Ház napirendje megállapított.

A napirend tárgyalására szánt idő megváltoztatását célzó indítványt a Ház elnöke-nél írásban kell beadni, a ki azt a Haznak azonnal bejelenteni köteles. Ilyen indítvány fölött meg ugyanazon ülés végén egyszerű szavazással dönt a Ház. Így lehetne a szavazással rögtön permanense tenni az üléseket.

Korlátoztatik a zárszó joga is. A 10 vagy több képviselő aláírásával benyújtott határozati javaslatok benyújtói közül csak az első javaslat beadóját illeti meg a zárszó.

A személyes kérdésben szavainak megmagyarázása végett, vagy a házszabályokhoz szövegtől a szót az elnök bármikor elvonhatja, ha azon célzatot látja, hogy az illető a Ház munkájának megakadályozása végett beszél.

Az indítványok kinyomatása feletti vita ki van zárva.

A szavazás másnapra halasztását tíz tag helyett huszonnak kell kérnie. Vita végén, ha-

bár több kérdés döntendő el, csak egy névszerű szavazásnak van helye.

Rendzavarás, vagy az elnök elleni engedtlenség esetén az elnök az ülést felfüggeszti és gondoskodik a rend helyreállításáról. Az ilyen eset mindig a mentelmi bizottsághoz utasítandó, mely mindig a rend első ízben tehet a kizárás iránt a v a s l a t o t. (Ezzel a rendelkezéssel a kormánypart a legkisebb közbeszólás révén kiűzheti az egész ellenzéket.)

A rend helyreállítására és a kizárás foganatosítására tartozik az elnök a karhatalommal a szigorú büntetésben venni, sőt szükség esetén, saját felelősségére, a fegyveres erő alkalmazásában is. Eljárását a mentelmi bizottság vizsgálja felül; mert az ilyen eljárást az elnök a Haznak bejelenti, és ez a bejelentés vita nélkül a mentelmi bizottságnak adatik ki. A bizottság 24 óra alatt teszi meg jelentését, és annak alapján határoz a Ház az elnöki intézkedés jóváhagyása vagy hatályon kívül helyezése iránt. És fölött még vitát a n a k s i n c s h e l y e, csak a bizottsági előadó és a kisebbségi vélemény előadó-jának van szava.

A képviselőház ülése.

A megszokott unalmas ülés volt tegnap is; ha csak azt nem tekintjük, változatosságának, hogy mindjárt kezdetén Madarász korelnök elbucszította Groisz Gusztavot, a meghalt közösvári képviselőt néhány meleg szóval.

A Tisza-törvény és az alkotmányellenes uralom ellen meg egyre érkező kérények bejelentése után Dániel báró kereskedelmi miniszter két viezinási javaslatot nyújtott be az egyik a budapest-szentlőrinczi viezinálásnak villamos üzemre való átalakításáról, a másik a pécs barcsi vasút 5 százalékos kérényeiének konvertálásáról szól. Kiadták a bizottságnak.

Az elnök aztán jelentette, hogy Ivánka Oszkár és Farkas József a napirend előtti szót kértek.

- Mi ügyben? kérdezték balról.
- Ivánka a fogyasztási adók ügyében
- Nem adjuk meg! kiált a jobboldal.
- Farkas József a nép nyomorúságát

— Mán azt ne mondja kelmed. Igaz, hogy nem kellett volna az urfi hallgatni, megosztán minék fogadta el tőle az ajándékot, tudhatta, hogy iszre veszi az ura. De azir jó jány ű, mirget ihatnik rá.

— Nem innik biz én. Mir adott volna ajándékot az urfi, ismerem én az öregot, fogához ver az minden karajzart, ojan a fija is, Mari a hibás.

— De hát az a hibás, a kinek eltörik a csontját?

— A Mariét?

— Azt. Vad katona a, mondtam. Ugy elverte azt az asszonyt, hogy alig tudott hazagyünni. Most ott fekszik betegon. Besziljen kend az urával.

Az öreg ember megint megrázta a fejét. Megállott, levette a süveget, megtörölte a homlokát.

— Mán mit besziljek? Visszavegye. Én nem venném vissza. De azir sajnálom szeginyt. Ajnyje, ajnyje, az az urfi, de azir Mari is hibás!

Az öreg asszony is egyre törölgötte a keszkenőjével a szemét, tudta ő is, hogy a lány a hibás, de ha az urfi aranygyűrűvel csalogatta, kár volt azért úgy elverni. Egyre csak azt hajtogatta:

— Mégis csak az ura a hibás!

Aztán befordultak a Hídegset-utczába, a szöllők felé.

okozó súlyos adótételek terhén kíván könnyíteni.

— Megadjuk! kiáltanak balról.

— Névszerű szavazást kérnek a két főszólatás ügyében, mondja az elnök. De előbb Reitter János főszólatása dolgában kell névszerű szavazni.

Az elnök kihuzta a szavazást kezdő betűt, fölfüggeszti az ülést és lesiet a szélső-bali padokba. Regen nem ült ott, már visszaki-vankozik. Üdvözlí Szalay Károlyt, aki jó ideig nem volt már a házban.

— Milyen az idő Somogyban? Van-e sok hó?

— Reggel hét órakor nyári kabátban sétáltunk, felel Szalay.

— Emlékszem, 1861-ben Somogyban voltam, akkor is ilyen tél volt, mondja a kor-elnök.

— No, Józsi bácsi, csak meg ne ismétlődjék velünk az 1861 mindenben!

Akkor tudniük szétkergették az országgyűlést.

Most észreveszik, hogy Bánffy báró nincs a Házban. Valamennyi miniszter a székében ült, meg Fejérváry is, a ki már meggyógyult csak Széchenyi Manó, a király személye körül való miniszter es — Bánffy báró hiányzott.

— Vajjon hol késik?

— Hire jó, hogy tegnap este Bécsbe utazott.

— Aha, Széll urán futott! — mondogatták.

Az emeleten az ellenzéki megbízottak ismét tanácskoztak.

Reitter János napirend előtt való felszólalását elütötte a többség. Utána Thaly Ferenczet nem engedte beszélni. Tibád Antalnak sem engedte meg a főszólatást.

Az elnök, tekintettel arra, hogy Groisz temetése d. u. 3 órakor lesz, azt indítványozta, hogy a Ház működését ma fejezze be. (Helyeslés) A holnap tíz órakor kezdődő ülésen a mai le nem tárgysait napirend lesz a hátralevő névszerű szavazásokkal.

Az ülést két óra tájban eloszlatta.

Szell bécsi utjának jelentősége.

Ennek megítélhetése bécsi tudósítás szerint lehetséges a következőkből:

Azon kérdésre, hogy Széll önként, a maga kezdeményezéséből jött-e Bécsbe: határozottan válaszolhatom, hogy Széll a kabinet-irodából legfelsőbb parancs következtében kapott meghívót vasárnapra. Ezen meghívó egyik passzusából Széll arra a következtetésre jutott, hogy utjat titkonia szükséges.

Biztosíthatom önöket, hogy Bánffy nem hozta szóba legfelsőbb helyen a Széll kihallgatása iránt való szükséglet, hanem az az távozott innen, hogy az ischi-i megállapodást, az ahhoz fűzött legujabb — perpetuáló szöveggel ha lehet, vagy a nélkül, ha kell — keresztül fogja vinni. Ha Bánffy egyáltalán értesült a Széll meghívásáról, úgy arról csak Budapesten érte ülhett; de előleges lépést a korona előtt ez iránt nem tett.

Ide való politikai körökben az irányadókat értem, a koronának ez a lépése a bekés kibontakozás lehetőségének vétetik. Sőt a Széll Kálmán nevet úgy emlegetik, mint a kinek jelentősége a mostani helyzetben napról-napra mekedik. A meghívás körüli eljárás olyan természetű legfelsőbb bizalmat jelent az itteni felfogás szerint, a miyhenben csak Deak Ferencz részesült volt 33 év előtt, mikor alnév alatt iratkozott volt be a dőblingi kis vendéglő könyvébe.

Itt lehetetlennek tartják, hogy a koroná-

val. Hát tehet rula a Mari, hogy utyába került.

— Ahá, tudtam én.

— Ne káromolja kend a jányát. Mirget ihatik annak a becsületire. Kérdeztem én tőle? Mari te, szereted-e te az urfi? Azt felelte: tiszta vagyok és anyám. Akkor tiszta is a!

— Hát hul látta űket?

— Hát az urfi ott várta a hidnál, mikor piacra ment. Sorba elegyedett vele. Hiszen nem utasíthatya el. Csak azért urfi, akarhogy fillikenyekid is az ura. Az urfi apja ad az apjának kenyeret, aztán mir vóna hozzá rossz szivvel. — Látod, látod, mondtam én már rígen. Hej, ha kelmed hallgatna én reám.

— Hazagyütt... Mán csak mégis... Igaz, hogy az urfi elcsalta, osztég ott látta az ura az urfi házába, de hiszek én a jányomnak.

— Elcsalta. Húvá?

— Az urfi mán nem lakik az öreg tennurnál, a mióta fiskális lett. Ott lakik az Apácza-utcán. Osztan a mint arról gyütt, meg hogy látta az ura, befekütt a Potykaba, mulatott a kasziros frajtlával, úgy vittik haza. Mikor pedig józan lett, ekkor verte meg a Marit sirva is gyütt haza.

— Látod, látod, vót hát annak oka, hogy hát mir iszik. Ismérem én a fajtáját. Jó szive vannak. Persze, hogy a Mari a hibás.

nak ezt a lépését ne végleges figyelmeztetésnek vegye Bánffy, kinek ingadozása akkor kezdődött, mikor a Tisza István elnökelöltséget el kellett ejtenie a szabadelvű párt nyomása alatt, holott Bécsben előzőleg úgy tüntette föl ezt a jelölést, mint a párt egyhangú akaratát. Még jobban megingott állása a Tisza-lex által, melyet döntő helyen egyenesen «házd»-nak mondtak, de a melyről Bánffy azt az értesítést jelentette be, hogy minden nagyobb nehézség nélkül menni fog. Döntő helyen ezek után igen kellemetlen volt az a tény, hogy a Tisza-lex pártbomlást idézett elő.

Ez a kellemetlen benyomás azzal adatott tudtára Bánffynak, hogy az ellenzékkel való békes megegyezés megkísérlésére utasított. Nem szükség magyarázni, hogy ez az utasítás egy jelentőségű volt a Bánffy elejtésével. De Bánffy nem akarta megérteni — valószínűleg a parlamenti kormányzatban való feltűnő járatlansága miatt — ezt az eléggé érthető intést. Pedig az az utasítás a dolog természete szerint nem jelentett mást, mint a korona elégtelenségét a kormánynak addig követelt eljárásával.

A Széll Kálmán meghívása tehát — a kormány ajánlata nélkül — az utolsó stádium. E lépés után nem varnak egyebet, mint a Bánffy azonnali lemondását. Bekövetkezik-e, nem tudom. Egy más kormánynál kétségkívül bekövetkeznék, de úgy látszik, a Bánffy érzékenysége kiszámíthatatlan és türelme ezen a téren több a szokásosnál. (Ezt a türelmet mi konokoknak szoktuk nevezni.)

Ezen érdekes és megbízható értesüléshez a magunk részéről még csak azt tesszük, hogy Bánffy szombaton délután ad referendum vette az ellenzék pártok megbízottainak viszonválaszát, de semmi szándékot nem nyilvánított az iránt, hogy Bécsbe megy vele. Ellenkezőleg, kadatta hívei között a jelszót, hogy a Házat feloszlatják. Tették-veették a kerületeket s szájról-szájra járt a proskribáltak névsora. De Bécsbe nem készült Bánffy. És ime még is elment vasárnap este. Elment pedig egyenes meghívás következtében.

Budapesti forrás ezzel részben ellenkezőleg a következőket mondja:

Széll és Bánffy között tényleges nézeteltérés forgott fenn; a kiegyezés formulázására nézve is erősen vitatta Bánffy, hogy mi a korona álláspontja a kérdésben. A vita hevében Bánffy azt mondta:

— Hogy meggyőződjél a korona álláspontjáról, kész vagyok neked egy kihallgatást kieszközölni.

Sajnálom, nincs szükségem közvetítésre — válaszolt Széll és kivette zsebéből a meghívást, a királyi kikallgatásra.

Bánffyt ez az eset, tudósítónk jelentése szerint, igen frapponozta és nem is titkolta bizalmasai előtt basszankodását ezen mellőzése miatt,

Mind a Széll, mind a Bánffy kiballgatása a király által már megtörtént, sőt bevontattak ebbe Goluchovszky, Kállay és Széchenyi miniszterek is. Az ügybeni királyi döntés tehát vagy megtörtént már, vagy közel van; azért kombinációkba elegyednünk felesleges. Legjobb, ha türelemmel bevárjuk az eredményt, mely sokáig úgysem késheik már.

Táviratok.

A Dreyfus ügy bonyodalmai.

Páris, jan. 25. A Journal jelenti, hogy Loeu semmitőszéki tanácselnöktől megerősítést kapta annak a hírek, hogy a revisio egész anyagának megvizsgálását február 15-ike előtti fejezik be. Esterházy kihallgatása után csak a bordereaut kell még a büntetőtanácsnak megvizsgálnia. A szakértők kihallgatását befejezték, csak Bertillon t kell még egyszer kihallgatni. A bírósági

illetékesség tekintetében egyáltalán nem látható előre, mikor fog M a n a u főügyész határozni.

Páris, január 24. Esterházyi tegnap jelent meg a semmitőszék előtt.

Néhány tudós, köztük Lavişse, Larroumet Gaston, Páris és Claretie a «Figaro»-ban felhívást tesz közre, amelyben minden jó francia hazafit felszólítanak, hogy Franciaország érdekében eleve is hajoljanak a semmitőszék döntése előtt.

H I R E K.

Farsangi naptár.

Január 28-án Jóságos Táncestély a »Margit fürdő« disztermében.

Január 28. Polgári-kör bálja »Bika« disztermében.

Január 29. Az Iparos-kör táncvigalma az »Arany Bikában«.

Február 1. A filléregylet theatestélye »Bika« disztermében.

Február 4. A függetlenségi párt bálja.

Február 4. A m. v. altisztek táncvigalma az új műhelytelep csarnokában.

Február 14. Jogász és tisztviselőkör jelmez estélye »Bika« disztermében.

Február 25. Az izr. jótékony négyelet »debreczeni vásár« mulatsága a »Bika« disztermében.

Közművesek sztrájkja.

Már régóta huzódik városunkban a közművesek sztrájkja és hogy ez mily káros következményekkel jár, a felett kinek se lehet kétsége. A munkások minimális követelésével szemben (óránként 17 kr.) még más feltételek is merültek.

Mint hírlik, a munkaadók hajlandók nemcsak ezen, de a reggel hat-tól este hatig terjedő munkaidőre vonatkozó kívánataiknak is eleget tenni. És ez helyén is van, mert a kulturállamok egyre-másra megállapodtak a reggel 6-tól este 6-ig terjedő munkaidőben és a szegény munkásosztály hallatlan zsarolására mutat az, hogy emiatt még strájkolni is kell.

A munkások nem hajlandók beleegyezni, hogy a munkaidőben tett állítólagos engedmény révén a kenyérkereső munkások javarészt elküldjék. Pedig a munkaadók ehhez és az akkordmunka fenntartásához kötik magukat.

Es mivel mindezekig e fontos elvi kérdésben megegyezésre nem tudtak jutni, a strájk tovább tart és a veszteségek mind két oldalon roppant arányban növekednek.

A vállalkozók Horváth és Biczó rendkívüli bizalmi viszonyban vannak a főispánnal és főmérnökkel és ezt ki is tudják használni. A főmérnök különben a nedves, tehát egészségtelen városháza épülő részében helyezte el a nyomdát, de csak a közegészségügyi hatóság ellenkezésével. Majd megfekteti a földet pincze-helyiségben a festékszag, gőz és olompor káros hatása, hogy milyen lesz a nyomdában az egészségi viszony!!

Horváth és Biczó vállalkozók már szombat délután folytattak tárgyalást a munkásokkal és hajlandók voltak engedményeket tenni, a melyeket azonban délután visszavastak.

Ezen eljárása a vállalkozó uraknak, azt hisszük, nem szorul kommentárra.

Mi még csak azt jegyezzük meg, hogy a kisebb vállalkozók, a kik a város külterületén lévő építkezéseket folytatják, megadták a munkások jogos kívánalmait és így természetes, hogy ott a munkálatok fennakadás nélkül folynak.

Az előbb említett vállalkozó urak saját jól felfogott érdekeiket tartják szem előtt s nem törődve a szegény éhez emberek nyomoruságával szilárdan állanak, mert erős támaszuk a hatóság, a melylyel a lehető legbizalmasabb összeköttetésben állanak.

Ennek a bizonyítéka az, hogy a hatóság nem lép fel erőlyesen s összetett kezekkel

nézi, hogy mint őt mindig nagyobb-nagyobb mérvet a sztrájk.

Vagy talán a hatóság nem tudja saját érdekét szem előtt tartani? Miért nem lép fel erőlyesen a vállalkozó urak ellen? Van-e a városnak oly szerződése, mely biztosítja a Hungaria palotában ideiglenesen lévő hivataloknak kellő helyen való elhelyezését?

Hogy lehet egy város annyira gondatlan, hogy ne törődjek azzal, hogy önmagának egy viskót felalítson. Áldoz királyi tablákra, kasszárnyákra, kórházakra, de önmagának egy tekintélyes középületet nem tud felállítani. Erre nincs más szavunk, mint az, hogy gyengék és gyarlók a hatóság vezetők, kik bizalmi viszonyban lévén a vállalkozókkal, azok befolyásaitól nem tudnak megszabadulni, sőt az ő érdekükben lépéseket is tesznek.

Igy most azzal akarják kijátszani azokat a szegény embereket, hogy a Hungaria épület helyiségénél, bérletet kötött s febr. 1-ére lejáró szerződést sikerült meghosszabbítaniok, mikor aztán elérték azt, hogy sem a város s h á z a, sem pedig a Simonffy-utcai b é r h á z építésének befejezése nem sürgős.

Hangsúlyozzuk, kijátszása ez a strájkoló munkásoknak, melylyel pressziót akarnak gyakorolni azokon, hogy végre is a végső kenyér-szerűségtől indítva belemenjenek a vállalkozó urak felételeibe, melylyel azoknak gundagságot, jöletet biztosítanak s maguknak pedig a szegénység és annak minden nyomorusága jut osztályrészül.

A mi bálunk.

Ez alatt a cím alatt szólottunk a f. hó 21-én páratlan részvétellel lefolytatott függetlenségi-kör báljáról. Ez alatt kell szólnunk a Február 4-ikén tartandó függetlenségi párt báljáról is, amire most felhívjuk pártfőleink figyelmét — Mert valóban e két bálról mondhatjuk el csak kizárólag nemes hazafias érzésünk megnyugvásául, hogy: »A mi bálunk.«

A függetlenségi körben van pártunk férfainak mindennapos érintkezése és eszmecsereje. A függetlenségi párt pedig, mint politikai testület az elvekben egyesíti és irányozza a város függetlenségi és 48-as polgárait, mind, még azokat is akik bármely okból a függetlenségi körben nem vesznek, nem vehetnek részt. Nagyobb számban Debreczen város polgárai tartoznak ugyan mindkettőbe, minden bizonnyal azonban kiváló szellemi és hazafias erőkösű férfiak vezetése alatt, de akik mindannyian nemes büszkeséggel vallják magukat »debreczeni polgárok«-nak habár életfoglalkozásuk által túlhaladni láttatnak is a közönséges fogalmat, amelyet e szó tartalmaz: polgár. Ezen megkülönböztető előrebocsátásra szűtségg van most azért, hogy össze ne zavadjuk a függetlenségi-párt február 4-ikén tartandó bálját, melynek eredményétől jövedelme a párt fenntartása szükségletének fedezésére tesz szolgálatot a szintén közeljövőben tartandó »polgári kör« báljával, mert a kettő közt nagy különbség van úgy a cél, mint az elveket és az eszközöket tekintve.

Független ellenzéki debreczeni polgárok! »A mi bálunk.« Február 4-ikén lesz — a Bika termében. Hasonló elvtársak a függetlenségi párt tagjainak előmozdítására találkoznak ott. Hiszszük, hogy hasonló kedélyességgel és hasonló sikerrel foly le mint a Január 21-iki. A ti részvételek től függ!

* **Teljes tanácsülés.** Ma d. e. a városháza kistanács termében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökele alatt teljes tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket intéztek el.

* **Eszküdtök összeírása.** Az esküdtképes tagoknak az alapjastromba való bevezetése már megtörtént. Ha mégis megtörténhetett volna, hogy valaki meghívót nem kapott volna vagy az összirok véletlenül kihagyták, felhívattak az illetők, hogy a városháza nagytanácsstermében az összeíró bizottságnál jelentkezni sziveskedjenek.

* **Meghívó.** A debreczeni polgári kör saját könyvtára javára 1892 évi január hó 28-án (szombaton) az Arany Bika szálloda disztermében Racz Karoly zenekara közreműködésével zártkörű bált rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 2 korona család-jegy 9 korona; páholy-jegy 6 korona. Páholyba lépőknek nem kell személy-jegyet váltaniok. Felülfizetések a jótékony cél érdekében közönséggel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre váltbatók a kör helyiségében (Piacz, Tisza-ház), Szent-Királyi Tivadar üzletében, továbbá este a pénztárnál.

* **Névváltoztatás.** Lebig Mihály pályafelügyelő Lendvai-ra magyarosította a nevét belügyminiszteri engedéllyel.

* **H-hadházi kaszinó bálja.** E hó 21-én tartotta meg a h-hadházi kaszinó rendező bálját. Az első négyest — melyet Hadházy László ur rendezett — 30 pár táncolt. A megjelent diszes közönség közt a legjobb kedv uralkodott a reggeli órákig. Jelen voltak asszonyok: Veszprémy Istvánné, Farkas Ödönné, Dezső Kalmanné, id. Hadházy Endréné, Szabó Sándorné, Ilyacevics Gyuláné, Hadházy Jenőné és Lajosné, Simon Károlyné, id. Hadházy Lászlóné, ifj. Hadházy Lászlóné, Munkácsy Mátyásné, Racz J.-né, Nagy Ferenczné, K. Jeremiásné, Viola Károlyné, id. Hadházy J.-né, ifj. Hadházy Józsefné, Sólyom Antalné (H.-Böszörmény), Csepő Lászlóné, Kovács Vinczéné, ifj. Hadházy Endréné, Erust Edéné, Bajdor Janosné, Soós Gaborné, Megyeri Zsigmondné, Varadi Gaborné, Tarpai Endréné. Leányok: Hadházy Erzsike és Emma, Batiu Dóra, Ernst Koronélia, Simon Emma, Kovács Gizella, Dere Margit, Csillay Mariska, Barka Erika, Sólyom Margit (Böszörmény), Karapótvérek (Böszörmény), Lada Juliska (Böszörmény), Soós Ilka és Róza, Varadi Ilka, Munkácsy Juliska.

* **Fehér Holló ritkaság.** Ilyennek tekintetjük azt a tenyt, hogy a Bodeni-tó mellett fekvő Kreuzling-nben az evang. templom újrapépítése ideje alatt az istentiszteletek a kath. templomban tartattak meg és a mi még szebb, az ajánlatot, minden felkérés nélkül a r. kath. egyház előjárása tette meg. Ilyen fehér holló azonban csak a szabadság felvilágodás klasszikus földjén tenyészhet.

* **A karnaki templom restaurálása.** A faraók országának egyik legerdekesebb építő emléke a karnaki templom, mely a Niis partján Karnak falu mellett fekszik, közel Thébe romjaihoz. A templom a Krisztus előtti huszonötödik századból való és Amon egyiptomi istenségnek volt szentelve. Ezt az omladozó pogány templomot most restaurálja egy francia tudós, Legrain felügyelete alatt. Hétszáz felleh munkás dolgozik a romokon, hogy visszaállítsák régi alakjában annyira, amennyire már most lehetséges.

* **Véres párbaj.** Kassáról írják, hogy N. J. joghallgató és Sz. A. műegyetemi kollégát ma d. e. 10 órakor a bonvéd kyalog-sági laktanyában súlyos feltételekkel, — bandázs nélkül, végkimerülésig — véres kard-párbajt vívott. Sz. A. 7 cm. hosszú, mely fej-sebet kapott s igen sok vért vesztvén — a párbaj után eszméletlen állapotban szállították lakására. A párbaj oka tetleges bantalmazás.

* **Ex-lex nóták.** Vannak már ilyenek is, hanem ezeket nem a lelkesedés, hanem a törvényen kívüli állapotok fölötti elkeseredés fakasztotta a dalnok lelkéből. A szerző különben Tiszaháti ex-lex-dalnok-nak nevezi ezt a két verset, melyet meg is zenésített. Az

ex-lex-nóták kerek ára különbben öt krajczár, azaz tíz Wekerle-fillér. Mutatóul adjuk belőle a következő strófákat:

Bus fellegek borítják el
Az eget;
Minket a sors nagy romlással
Fenyegel.

Elvtagadás, hasonlítás
Koporsónk;
Pártoskodás, vesztegetés
Sirasónk.

A míg fogják az alkotmány
Törvényt megtagadni.
Nem fogunk az adóisztnak
Még egy fillért sem adni.

* **A bánhidai Turul-emlékoszlop leleplezése.** Az ezeréves Magyarország emléke Jókai Mór és Feszty Árpád kezdeményezésére a Komárommegyei bánhidai magaslaton felállított Turul emlékmű leleplezési ünnepe a tavaszon fog megtörténni. A hatalmas madár kiterjesztett szárnyaival 14 méter 26 centiméter széles és 12 m. 84 centiméter magas karmaiban Árpád hatalmas kardjával, mely 12 méter 35 cz. méter hosszú. Ez a kolosszális emlékmű a new-yorki kfkötőben álló szabadságszobor után mindjárt következik... tehát a legnagyobb szobor a kontinensen. A leleplezésre a kormányt, az országgyűlés mindkét hazát s az összes varmegyéket meghívja Komárom megye.

* **Lukácsiu üdvözléte.** Köztudomásu, hogy Lukácsiu, a román igazató ellen árverést fogantatott az a lam, mert nem fizette meg azt a költséget, a mibe az egyik négygyűlése került. Most újabb hír jön a derék urról. Azt táviratozza ugyanis aradi tudósítónk, hogy Lukácsiu üdvözlő levelet irt Aolcas Luczianhoz, a váradí akadémia igazgatójához Magyarfalással, szitkozódással van tele a levél, a melyből a legifjabb mártir tehát okulhat.

* **Tyuklopás.** Pinter Gabort éppen abban a kritikus pillanatban fogta el egy rendőr, a mikor a sorompónál tyukot akart lopni. A tyuktolvajt bekisérték.

* **Bál B.-Ujvároson.** Gál József állomási főnök elén egy igen buzgó rendező bizottság működik a februar hó 5-én B.-Ujvároson megtartandó zártkörű táncvizigalom sikerén. A mulatság igen kedélyesnek ígérkezik, s erre Debreczenből is igen készülődnek, akik Debreczenből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak ez iránt Márku József urhoz, (Biedermann palota). A zenét egy elsőrendű debreczeni zenekar szolgáltatja. Lakások előjegyezhetők Schwartz József urnál B.-Ujvároson.

Asztma végre gyógyítható.

Schiffmann R. dr. bizonyítja szerében való bizalmát, mert ezt ingyen adja.

Schiffmann Rudolf dr. a tüdő- és torok-bajok elismert specialista, több mint 30 esztendei gyakorlata idején kétségtől több asma- esetet és azzal egybekötött betegséget kezelte és gyógyított, mint bármely más orvos. Tudatja, hogy egy szert végre olyannyira tökéletesített, hogy nemcsak gyors javulást hoz még a legrosszabb esetekben is, hanem számtalan úgynevezett gyógyíthatatlan esetet is teljesen meggyógyított. Schiffmann dr.-nak teljes bizodalma van szeréhez és hogy másokat is annak előnyeiről a legbiztosabb és leghatásosabb módon meggyőzzön, nyilvánosságra hozza, hogy a Schiffmann-fele asztma-kurából tekintélyes próbacsomagot minden szenvedőnek ingyen juttat, ki neki címét levelezőlapon e hirdetés közétételétől számított 5 napon belül megküldi. Ily kedvező alkalmat, hogy e híres és annyit ígérő szert díjtalan megszereshessék, kell, hogy minden szenvedő késedelmezés nélkül megragadjon. Czim: Dr. Schiffmann R. magyar raktara, Budapesten, Király-útcza 12.

Az orvos gyógyszerész egyesület közgyűlése.*

Szokatlanul nagy érdeklődéssel ülte meg a helyb. orvos gyógyszerész egyesület f. hó 21-én évi rendes közgyűlését, melyről tudósítónk a következőkben referál:

Elnök töle megszokott szép és tárgyilagoss beszédben ecsetelte a lefolyt év történetét és ennek kapcsán markánsan körvonalozta karunknak tespedését, érdekeink védelmének hiányait és az okokat, melyek ezt eredményezik.

Szép és igaz szavait általános helyesléssel honorálta a közgyűlés, hogy mihamarabb vissza essen indolentiája és nembánomságába.

A titkári jelentést, zárszámadást stb. már azó nélkül tette magáéva a közgyűlés, mintegy megsokalva ama felbuzdulását is, mely az elnöki megnyitót kísérte.

Következett volna egy igen érdekes tárgy, melyre igen sokan feszült figelemmel vártak, Dr. Burger Péternek a nyár folyamán nyert megbizásáról beszámolni »a betegsegélyző egyesület és penztarak viszonyairól« az orvosi karhoz és az orvosi incompatibilitásról írott értekezésében; de ezt már meghallgatni sem óhajtotta a közgyűlés és anélkül, hogy annak tartalmáról tudomást szereztek volna, Dr. Balkányi Ede alelnök indítványára a napokban alakult fiók szöveteghez utalni rendelte.

Ezzel a közgyűlés alig 1 órai tartama után véget ért. En itt befejezném referádamat, ha a t. orvos urak a fehér asztalnál ismét nem találkoztak volna barátságos vasesoránál.

Itt Dr. Popper Alajos, karunk igen tisztelt nesztora, töle megszokott lendületes szavakban köszönte meg a kör gazdájának, hogy sikerült meghívójával lehetővé tette e találkozást, mert mint mondja, a művelt nyugaton — különösen Angliában — a fehér asztalnál vitattatnak meg a legvitalisabb köz- és társadalmi problémák.

Egy polgármesteri ebédhez Londonban legtöbbszór nagyobb varakozást fűznek, mint bármely parlament megnyitására.

Kéri, hogy mi is használjuk fel az alkalmat és tisztán r-ndi kérdések megvitatásával töltsük az időt.

E szép és lelkes szavak elhangzottak a pusztában; mert speciális ros magyar szokás szerint a tósztoknak mindent eliszapoló árja zudult a társaságra, ki nem fogyván egymásnak kölcsönös dicséretéből.

Bármily szinte és igaz is legyen valamely férfi iránt érzett tiszteletünk és ragaszkodásunk, annak mértéktelen fitogtatása nincsen helyén, sőt bosszantó. Ugy azokra nézve, kiknek szól, mint azokra nézve, kik azt hallgatni kénytelenek. — Igy aztán természetesen masról szó sem esett.

Peti.

A debreczeni sztrájk.

Irta: Gondy Károly.

Debreczen és sztrájk! Az Alföldi híres rónán, hol annyi a kenyér, hogy Szegednek a katasztrófa alatt egy napon annyi kenyeret küldött Debreczen, hogy két hétre elegendő volt, nem volna elegendő kenyér? . . . Van b z itt elég; és ha van, miért oly méreg drága? . . .

A buza lement a normális közepes áráig de a kenyér még oly hallatlan drága mint a nyáron volt, a kiffi pedig már évek óta oly kicsiny, hogy monokli helyett feltűnhet.

A pénz-uzsora ugyan megszűnt, de a vámpyrok más uton karpótolják magukat: üzik a buza-uzsorat, meg pedig kartell nélkül mert mi nálunk Magyarországon e fajta geseft egy valláson, egy párton van.

Ebbe a szent ügybe tehát nem avatkoz-

* Tegnapi referádnk a helytelen nyomdai tördelés miatt értelmelenné vált s e miatt ezen cikket most utolag leközöljük.

hatik sem a kormány, sem a hatóság: a mindenhatóság ezeken felül áll, sőt a kormány maga is szent hajszálon függ.

Arra való a féktelen iparszabadság, hogy ki-ké tetszése szerint limitálhat, nyuzhat egy rókáról három bőrt is? Arra bizony de még egyébre is... szabad az elv, ki vele él: üdvözül.

A hatóság már nem limitál, nem szab határt semminek, szabad a vásár. Szemet huny, sőt nem lát, mert drága a voks, párt-szempontról sem engedheti meg a főispán, hogy a városi berlők és vállalkozók kezét megkösse.

Ha tehát a hatóság már nem hathat oda hogy a legszükségesebb élelmi czikkeket nem limitálhatja magasabb és legmagasabb szempontokból akkor ott károsodik, hogy a hivatalnok fizetését emelni kell. Ha a folyó vize tularad, akkor vagy kotortatni kell a medrét, vagy a partot a szükséghez kepest fölemeltetni.

Mi exhatósági polgárok megszavaztuk a lex hivatalnokoknak az ex-lex fizetésijavítást, a drágasági pótlékot, a korpótlékot és a jó ég tudja mi minden nem foglaltatik a községi alapban.

Ezekon kívül áldozunk a jótékony-ság oltárára, még azok számára is kik még nap-számból tengődnek, de még nem teljes czime-res koldusok.

A hatóságot pedig a nagy közönység nem azért teremtette, hogy csak magára legyen gondja, de ellenkezőleg a közöniséget vezesse bölcs intézkedéseivel, ha már majdnem mindenét kockáztatja a közjóért.

A hatóság nem sokat sztrájkolt a javításért, hat kezükben van a közkassza, de bezeg a szegény nép még megnyitattik és meghallgattatik.

A szegény munkás osztály talán még most sem zúgolódna, ha nem látná mint döz-szőnek, traktálóznak a vállalkozók. Hogy ne kapnának vérszemet a trachómás és gastro-mánias világban, midőn hegyen-völgyön foly a pezsgő és Abbaziában aztatják a kocszizásban megtört lábukat. A ki gazdagodni akar, az óvatos legyen a munkásai előtt, kerülje a trakta-botrányokat, vagy részesítse őket is benne, úgy hogy p. fizetésüket szinte emeli; hadd emelje poharát a kenyéradójára egy pár csepp mübor mellett.

Javitást, drágasági pótlékot kér a kő-mives, ki tisztán csak kenyéren tengődik. Két-ségbe esésében segélyert folyamodik a hatóság-hoz, hogy intézne neki is a sorsát, ahogy ő a magáét rendezte.

A polgármester, a főispán, ki minden lében kalán, miért nem mozognak? Hiszen ók vannak a városi építkezés élén. Miért adja ki a munkáját vállalkozónak, ha van saját magának mérnöki és építészeti osztálya? Hát e hivatal csak arra való, hogy ideális terveket pingáljon? A főispán miért nem utasítja a főmérnököt? Hát járja az, hogy a karalíst is vállalkozónak kiadják és a főmér-nököt szavazat collectansnak felhasználják és egyre csak párt reskontokat és listákat iro-gatnak vele, de még mint főkörttest a futon-czok osztályába igtatják.

Igaz, hogy e r r ó l m a g a s e m tehet, ha a pályázaton ezen az uton lett a nyertes.

A főmérnök most is igyekezett a város érdekében idegen tájrol munkásokat keríteni, de nem sikerült. A kecskeméti munkások is vissza mentek, daczára, hogy a főmérnök P. Ladányig előkbe ment, fiakkeren szállította a városházára és 25 krt ígért egy órára.

A mi szegényeink pedg csak 17 krt kérnek, hát miért nem adják meg nekik? Hiszen nem rendes munkát végeznek; szén-gőzben hurcolják a plafondot, életüket, egé-z-següket kockáztatják, hát miért nem adják meg?

Az, hogy tél van és a szegény kőmives örüljön, hogy kevesebbet is kereshet akkor, mikor rendes téli időben semmit sem keres: az tarthatatlan argumentum. Hiszen e jó idő a városnak is kedvez, ha a Hungáriából ki kell költözködni, ha végre satorfáját egy helyre gyűjtheti. Bizony az enyhe tél a vá-

rosra is nagy szerencse, ha ugyan nem tudni, hogy mit hoz a téletlen idő-szak.

Fizetheti bátran a 17 krt, hiszen telik a községi adó alappól, de talán az utadóból is. Közösen járulunk akkor a segélyezéshez, ha pénzünkől fizetik e rendkívüli posta munkát. Hát a cigány mi-rt kér egy fél napi csatorna tisztításért 20 frtot, meg a borbély 5 frtot egy halott borotválásért? Bizony nem kedves foglalkozás, olyan mint a nyomdá-ban szengőzt szívni egész éjfélig egy kis adag vacsoráért.

III. Napoleon Párizsban egész város rés-zeket lebontatott csak hogy a munkás nép-osztály kereshessen, és ne zúgolódjék, mert a szocziális küzdés megoldását nem szerette a piacra vinni és a sztrajk-á-b-n nem a várost de az országot látta veszélyeztetve.

Nekünk itt a mai exlex viszonyaink kö-zött már az ország lángban álljon? Meg kell fontolnia a kormánynak és közegeinek, hogy jobb önként segíteni a nyomoron, mi tha az éhezők, mint a farkasok kiméttlenül minden-nek neki esnek.

Ah, mily szegényes, kicsinyes és nevet-séges az intézkedé-ük! Negyven évi huzamos szolgálatért diszoklevelet ad. Hát az is az Istei kegyelmétől függ.

Oyat tegyetek, a mi tőle ek függ. Adjátok meg a népnek, a mi a népé, és a császár-nak a z t a mi mar-d.

Ugy szavazunk mi is tiratók! . . . Rajta hát!! . . .

Színház.

Műsor.

Szardán, jan. 25-én bérlet 96, szám. C. A makranczos hölgy. Vigjáték. Irta Sha-kespere.

Csütörtökön jan. 26-án bérlet 97 szám .A. A baba operette.

Pénteken jan. 7-én bérlet 98 sz. B. A zsidónó opera.

Szombaton, jan. 28-án bérlet 99 sz. C. Ugyanaz.

Vasárnap jan 29-én délután, 1848. Ha-dak utja. Este bérletszünetben. A paraszt-kisasszony.

Katonák.

Érdekes estéj volt tegnap színházunk-uk. Thury Zoltán hirneves darabja a «Katonák» került előadásra. A közönység, a mi előre látható volt sűrűn ellepte a széksorokat és tüntetőleg taposott a szereplőknek. Katona-zenekar a felvonások között nem játszott és a katonatisztek is tüntetőleg távol mar-radtak.

Az előadás kerek összevágó mederben folyt le.

K o m j á t h y Udvardi Pált ismét siker-rel alakította. Kitűnően játszott H a l m i Margit (Anna), aki egy gyönyörű virág-kosarat is kapott.

F e n y é r i és Székely szép ala-kításokkal emelkedtek még ki a szereplők közül.

CSARNOK.

A h a z á é r t.

Sokan ismerték Háromszékmege kör-nyékén azt a fehérre meszelt jöletre mutató házat, melyben özvegy Marjaine élt két szép deli fiával.

A boldog anyát mindenki áldotta jószí-vűségéért s két fiáról messze szállott a hír, nem egy-egy leánynak dobogtatva meg szívét. De milyen testvérek is voltak? Hogy meg-bámultak őket, a mikor együtt mentek vasár-naponként a falu egyszerű templomába. Karcsu-termetű volt mindakettő. Az egyiknek, a na-

gyobbinak, szép, hollófekeete haja volt, mely-lyel olyan szép és hangzatosan állottak szik-rázó szeméi. Ajka felé olyan jól illett az a kis pódre bajusz. Sűrű szemöldökei csaknem összeértek a homlokára kissé lehajlott hulla-mos haja!

A másik épen ellentéte volt. Szőghaja gondtalanul s mégis olyan költői összhangzat-ban állott. Abrándozó kek szeméi voltak, melyek felett finom szemöldök vetett árnyat. Sima donboru homloka nyílt lélekre, fenikölt-szellemre vallott. Egész arca visszatükrözte szelid lelk-tisztaságát! S mindehhez a leg-forróbb testvéri szeretet járult.

Körülbelül egy negyed óra járásnyira esett innen a legközelebbi falu, a mely sze-rény kis házaival épügy el volt rejtve a he-gyek között mint az özvegy magános lakása. Ebben a faluban élt Bakóczy uram régi ne-mes curiajában.

Áldott egy jó öreg ember volt. Az ifjak gyakran el-el jartak hozzá, hogy hallgassák miket beszél a szegény haza sorsáról. Neme-lyek ugyan azt is susogtak, hogy masért — a Bakóczy uram szép leányért jarnak oda! S bizony nem hiába susogtak, mert Piroška — így hívták a leányt — volt a legszebb a falu rózsái között. S szépségehez a legirigyelendőbb a legpajzánabb jó kedv járult. Nem pirult el, hogyha legényt látott, trefált, játszott mindenkivel, úgy mindenki azt hitte, egyedül őt szereti! H! pedig nem szerelt az senkit, a mig meg nem látta, azt a nagyobbikat, azt a barnát.

Ott mentek el házuk előtt egy pünköső napján! Akkor látta meg először. S az elég volt, hogy soha többé el ne felejse. Ettől kezdve egészen megváltozott. Arczáról eltűnt a jó kedv, ajkairól a játszi mosoly s szeméi-be, mely oly sok szívet gyujtott lángra, va-lami ismeretlen bánatlejes abránd üt. Sok-szor el-el merengett virágai öntözgetése köz-ben. Talán valamin gondolkozott, a mit eddig nem ismert? Talán valami bantotta szívét, valami erzés, melyről úgy datolnak a költők, mint a legédesebb s a legfájdalma-abb er-zésről? . . . Igen! Szerelmén abrándozott.

Édes apja észrevette ezt s olykor-olykor, ha ki-ki ülték a ház előtti ven diófa alá, meg-megtaggatta, de mindannyiszor kikerülte a választ a leány s ilyenkor belekezdett egy-egy régi kedves dalaba s dalolt kipirult arczzal, a régi jó kedvvel. Csengő hangja bejárta az egész kis völgyet! Hát mikor a vasárnap kö-zeledett! . . . Akkor ismét a régi volt! Hisz tudta, hogy ott megy el előtük, a ki elrabolta szívét s ha már szóval nem mondhatta meg neki szerelmét, jól esett, ha legalább láthatta néha.

S a két ifju ámbár eddig is szorgalma-san látogatta a templomot, most el nem mu-lasztotta volna a világot se. Egyiksem mondta a másiknak, miért s talán így jobb volt? Hisz mindketten szerettek s mindketten egyet — azt a barna leányt.

Egyszer, valami régi szerződés meguji-tasa végett édes anyjukkal együtt látogatták meg Rakóczy uramat. Hogy megdobbant a leány szíve? Gyöngye fehér arczát halvány-pir futotta el, szeméből a legnagyobb öröm s megdöbbenés látszott. Talán érezte, hogy rab lett, a legboldogabb rab. Hát mikor ott állt előtte, mikor kezét fogott vele? . . .

Az ifjak, a szerelmesek, hamar megértik egymást. Ettől kezdve gyakori vendég lett a két Marjai Piroškaeknál! Majd a kisebbik, abrándos, szőke elmaradt s ekkor már tudta mindenki, kinek számára nyílt az a szép rózsza Rakóczy uram kertjében?

Az édes anyja gyakran kérdezte tőle, mi nyomja szívét? Kérte, mondja el, hiszen az édes anyja a legfajóbb szivre is talál bal-zsamot.

De az nem zólt soha, mert tudta, hogy egyetlen szava zéttétli azt a rózalanczot, a mely az ő szívét sirba viszi. Elvesztette sze-relme tárgyát s még csak nem is sirathatta, hisz testvére volt, ki elrabolta tőle azt a drága kincset! Ha tehát mar ő nem lehetett boldog, hadd legyenek azok! S ók valóban boldogok voltak! Nem is lehettek már egy-más nélkül! Szerelmök összelánczolta szívó-

ket, egymás rabjai lettek s ebben az édes rabságban nem gondoltak másra, csak a jövőre, jövőre boldogságukról álmodoztak.

Mindig többen, többen beszéltek az ifjú párról s egy szép napon csak beállított Bakóczy uramhoz a Ferke cigány fekete bandájával együtt, azzal mentetve magát, hogy azt beszéltek, lakodalom lesz a háznál. Az öreg először haragosnak akart látszani, de mégis csak az lett a vége haragjának, hogy megkínálta az egész bandát egy kis borral, sőt még azt is megígérte, hogy mindenesetre ők kísérik templomba az ifjú párt. Ő is csak arról álmodozott s nem is gondolt arra, hogy a sors egy pillanat alatt keresztül húzhat minden, a mit ember tervezett. Pedig az ő számítását keresztül buzta!

Egy jaj-kialtás rázkódtatta meg hazánkat! Oroszlán ebredett százados álmából! Annak hangja volt ez! S a nap, mely rabbillincsekre vetette utolsó sugarát, e hajnalon büszke fegyvereken csillogott. S a szellő, mely rab sohaját vitte szerte-szét, ez ebredő hajnalon büszkén lengette a harci lobogókat. S a mezőkön, melyeket könnyű öntözött, most pirosló vér patakzott. Nem volt többé ifjú, agg! Csak egy volt: Szabadságot élni, halni kész magyar!...

Könyvezve vált meg Marjainé két fiától. Azoknak szemében örömtűz lángolt, s sirt, de azért egy szóval sem mondta, hogy maradjanak, pedig jól sejtette, hogy elveszti őket! Bakóczy uramról is bucsút vettek, hisz talán... de ők ketten csak arról álmodtak, milyen boldogok lesznek majd, ha a harcznak vége lesz! A jó öreg kissé nehezen eresztette őket. Mintha mondani akart volna nekik valamit, de felt, hogy lebeszélük róla. Piroskának szokatlan tűz égett szemében, majd, mikor látta, hogy csakugyan eltavozott, kit talán sohasem lát többé, könnyel teltek meg azok... A két ifjú elment s nemsokára Bakóczy uram is követte őket! Nem akart otthon maradni, mikor más a halálai játszik. Leányát rábízta Marjainéra, hisz' ugyis nemsokára egy család lesznek!...

Minek beszéljem el a többi, jól tudja azt ugyis mindenki, mi van arra, ki a harczterén szolgálja hazáját!

Az egyik, a szőke, ott esett el a csatában, magával vite boldogulán szerelmét a néma sírba. A másik hazajött megcsontított testtel, fél karral, fél lábval s így látta őt viszont hű kedvese. De szerelme most is a

régi volt! Csak úgy szeretete akkor is, mint mikor a vidék legdelibb legénye volt s hogy elragadta tőle a halál, utána hervadt ő is, egyedül hagyva elagrott, öreg apját, a ki még özvegy szomszédját is — a hogy nevezni szokta Marjainét — kikísérte utolsó útjára.

A kis háznak azóta reg eltűnt a nyoma is! Csak egy kőhalmaz jöli helyét az elvadult hegyo dalon s csak éjente száll reá egy-egy kukiv madár!

Vajjon miről beszélhet?... .

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” jan. 22-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg:

»Szilágyi Sándor» (arcképpel Szamosinak 1848-iki és Cserna Károlynak a legutóbbi időben készült rajzai után.) Szádeczy Lajos-tól. »Szilágyi Sándorról». Szűry Dénes-től. Költemények: Ha egykor innen. Tarcsafalvi Albert-től. A rab madár. Tatjánától. Regény-tár: »Szép Angyalka». Elbeszélés. Irta Jókai (Goró L. eredeti rajzaival.) A vadlilium. Regény. Irta Theuriet Andr., franciából ford. Geróné Cserhalmi Iren (a párisi kiadás illusztrációival.) Régi farsangok. Lampérth Géza-tól. »Kepek a berlini magyar esküvőről» (gr. Somsich J. és Szögyény-Marich Kamilla arcképével és 4 képpel az esküvőről.) A magyar nőnevelés egy régi uttörője Mükedvelők fényképkialtása (képekkel gr. Teleki Emma és Veres E. fényképei után.) Silberstein Ötvös Adolf (arcképpel) Szűry D.-től. Roland mester. Gr. Zichy G. új operája (képekkel Paur fényképfelvételei után.) Matrózányból királyné. Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjatek, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A V. U. előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Ujdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Frankini Társulat kiadóhivatalában (Bpest, IV. ker. Egyetem-u. 4 sz.) Ugyanígy megrendelhető a Kepes Néplap legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre 2.40 kr, felévre 1 frt 20 kr.

A német nyelv tanulására általánosán kedvelt Röder Adolfféle Levélszerinti oktatás 3-dik javított és tökéletesen átdolgozott kiadásában, füzetes alakban indul meg a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedés kiadásában. A német nyelv gyakorlati nagy szükséges volta eredményezi a

sűrűn felburjánzó nyelvkönyveket, melyek minden rendszer nélkül készíttve, csak megbeheztik annak a munkáját, aki a nyelvet elsajátítani akarja. Röder »levelei« annyiban különböznek ezektől, hogy a Toussaint-Langenscheidt-féle módszert követve, világos és könnyű példákkal szolgálnak és belőlük könnyű szerrel lehet megtanulni nemcsak a grammatikát, hanem azt is, hogyan kell németül beszélni.

E módszer feleslegessé teszi a nyelvmestert és minden tekintetben szabatos és megbízható. Az új kiadás jóval terjedelmesebb az előbbieknél és hogy mindenki könnyen hozzájuthasson, füzetként is kapható. Egy-egy füzet ára 20 kr. A füzetek akár egyenként, akár 5-5 füzetre való előfizetés és szerzésre is meg. Röder könyve hosszú gyakorlat tüzpróbáját állt meg, ezért új kiadását is mindenkinek, aki a német nyelvet tökéletesen elsajátítani akarja, melegen ajánljuk.

A legérdekesebb hetilap ez idő szerint ketségkivül a Rejtelmes Világ, emez egyetlen magyar lap, mely a modern spiritalizmussal foglalkozik. A Rejtelmes Világ új-évkor már a III. évfolyamba lépett, s azóta teljesen újalakítva, meg bővítve, állandóan igen csinos színes borítékban, több s-ep képpel díszítve jelenik meg. Legújabb száma két szenzációs fényképfelvételt közöl Crookes Vilmos, a kirneves angol egyetemi tanár kísérletezései közben igen sokszor s sokaknak megjelent King Katie megfestésült szelleméről; a lap élénk változatos s gazdag tartalmából pedig a következőket emelhetjük ki: Szervezkedési javaslat (dr. Dan Clark után B. M.) A kísérletezésről (Néri Ödön.) King Katie (Tóvölgyi Titusz.) Tarcza: Eszmék, ti földi gondok (Költemény: Petrus J.) Az örökös anyai szellem (Mrs. Burrows után br. M. J.) Egyről-másról (Tud-e hamar egy jó viccel, vagy a megszorult szerkesztőség.) Trefas melodráma. Az atya és elhunyt fia. A szellemhajú. Bismarck halála és a szomnambulizmus. Még szellemhajú. Egy materializáció a 18. század elején. Irodalom stb. A Rejtelmes Világ kétféle kiadásban jelenik meg. Az egyszerűnek előfizetési ára egész évre 6 frt, felévre 3, negyedévre 1.50 kr, a finom papírosra nyomtatotté 10, illetve 5 és 2.50 kr, mely összeget a kiadóhivatalnak: Bpest, VIII. Üllői-ut 12 sz. (Müller A. könyvkereskedése) kell beküldeni, a honnan kívánatra bárkinek szívesen küldenek mutatóványzatot.

HOFF maláta-

készítményei
gyengék és betegeknek.

Hoff János
maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönbön a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi szert és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János
sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonatmell cukorkát.

Fischer G. Ország N.-Várad.

Hoff János
maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység, idegességnél, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. — Gyenge gyermekek igen jó eredményel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkiválóbb a mit ismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórna és általános gyengeségnél mindenkor jó eredményel alkalmazom.

Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János
maláta-kivonatmellcukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utólréhetetlen hatású. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellcukorkáink hatása makacs köhögés sem ellen.

Zedlitz-Neunkirch lovag, Waldenburg. Cukorkái feleségem köhögésén és aszmatikus bántalmain kitűnően segítettek. Basch piébános, Weischütz.

Raktár Debreczenben: Mihalovits I., Rotschnek V., Rochlitz Schmidt A., Füleky Pal, Tóth Béla, Muraközy L., Balazs Ödön
gyógyszertáraiban, Franciscs és Jóna drogas kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kálmán, Félegyházy János, Rickl József,
Zelmos, Varga Lajos csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos raktára: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára Budapest, király u. 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással
1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.
Levélboriték czégnomással
1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott
Lakadalmi és báli meghívók.
Eljegyzési kártyák
nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítására.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.